Fö 2 Boolesk algebra

OH 1-4

Räkneregler för en variabel (OH 5)

Ex Bevisa

$$(x')' = x \qquad (L9)$$

Bevis: Antag att

$x = 0$: $VL = (0')' \overset{A7}{=} 1' \overset{A8}{=} 0 = HL$

$x = 1$: $VL = (1')' \overset{A8}{=} 0' \overset{A7}{=} 1 = HL$ $\square$.

Ex Illustration av räkneregel och motiv till varför AND-komponenten kallas grind.

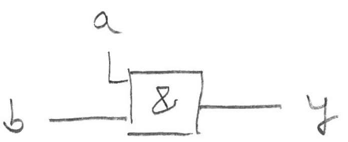

Betrakta a som styrsignal.

Fall 0: $a = 0 \Rightarrow y = a \cdot b = 0 \cdot b \overset{L6}{=} 0$

$\Rightarrow$ Grinden är stängd

Fall 1: $a = 1 \Rightarrow y = a \cdot b = 1 \cdot b \overset{L8}{=} b$

$\Rightarrow$ Grinden är öppen

Räknelagar för flera variabler (OH 6)

Ex: Illustration av (L15)

$$x + yz = (x+y)(x+z)$$

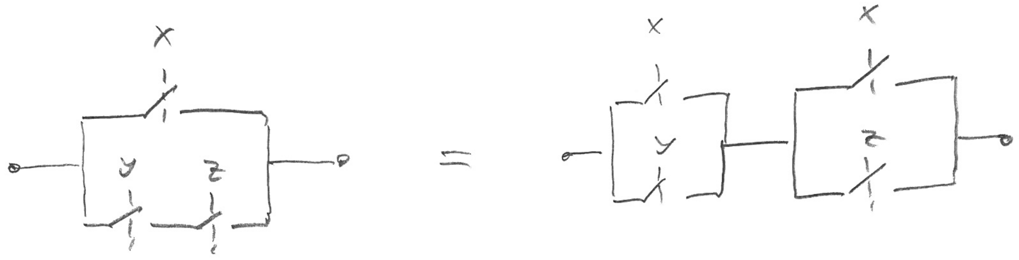

En lag/sats kan visas på följande sätt

- Använda satser och axiom (algebra)
- Venn-diagram
- Perfekt induktion, dvs ställa upp sanningstabell

Ex Absorbtion

Visa $x + xy = x$ (L16)

Bevis. Algebra ger

$$VL = x + xy \overset{L8}{=} x \cdot 1 + x \cdot y \overset{L14}{=} x(1+y) =$$

$$\overset{L12,\,L5}{=} x \cdot 1 \overset{L8}{=} x = HL \quad \square .$$

Venn-diagram

Ex $f = a \cdot b$

- En ring för varje variabel
- En yta för varje variabelvärde

2^2 ytor $= 2^2$ värden på (a,b)

- Skuggad yta = de värden (a,b) som ger $f=1$

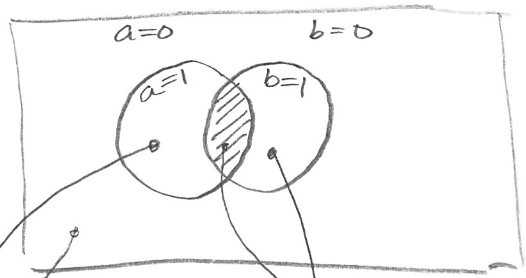

a	b	f
0	0	0
0	1	0
1	0	0
1	1	1

Ex Venn-diagram som bevisar absorbtionslagen.

$VL = x + xy$ $\qquad$ $HL = x$

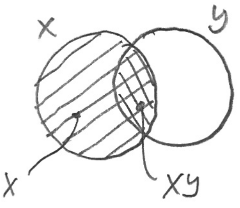

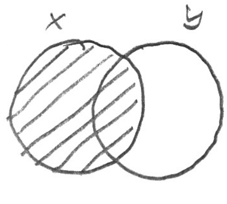

Samma yta skuggad $\Leftrightarrow$ $VL = HL$ $\square$.

Ex Visa consensuslagen

$$xy + x'z = xy + x'z + yz \qquad (L18)$$

VL

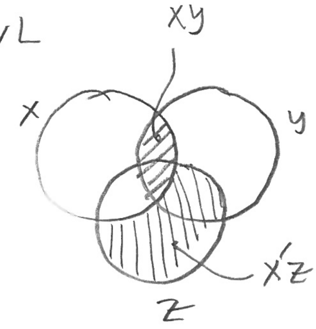

HL

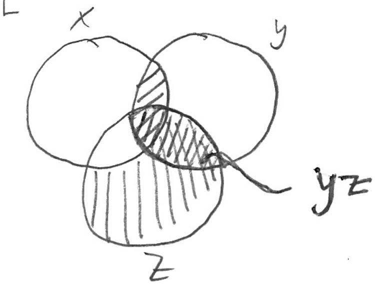

$VL = HL.$ $\square$

Ex Förenkla $a'b' + ab + a'b = /\text{bryt ut}/ =$

$$= a'\underbrace{(b'+b)}_{=1} + ab =$$

$$= a'\cdot 1 + ab = /\text{consensus}/ =$$

$$= a' + \cancel{ab} + 1\cdot b = /\text{absorbtion}/ =$$

$$= a' + b$$

De Morgans lag (viktig vid förenkling)

Visa $(x+y)' = x'\cdot y'$ (L20)

x	y	$x+y$	$VL=(x+y)'$	x'	y'	$HL = x'\cdot y'$
0	0	0	1	1	1	1
0	1	1	0	1	0	0
1	0	1	0	0	1	0
1	1	1	0	0	0	0

lika! $\Longleftrightarrow$ $VL = HL$ $\square$.

Inverteringen får flyttas in på variablerna om '+' byts mot '·' eller '·' byts mot '+'.

Grafisk tolkning

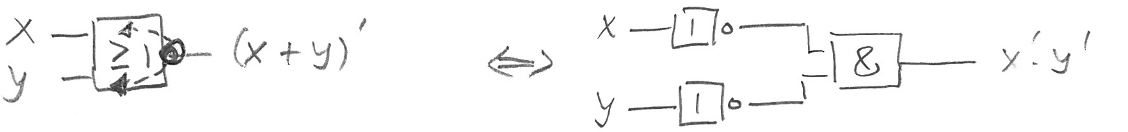

(L20)

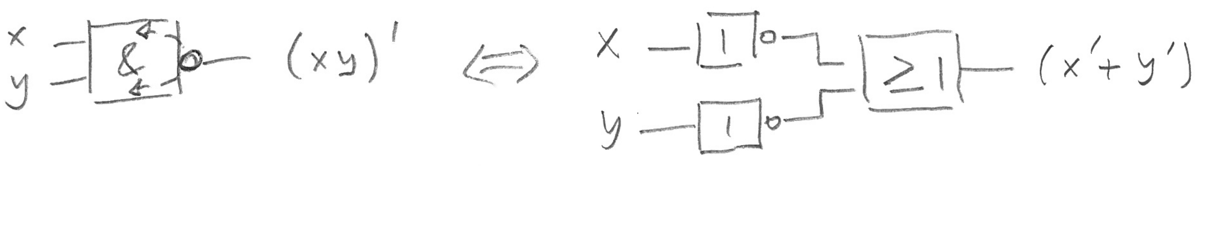

(L21)

Generalisering av de Morgans lagar

$$(x_1 + x_2 + \cdots + x_n)' = x_1' \cdot x_2' \cdots x_n'$$

$$(x_1 \cdot x_2 \cdots x_n)' = x_1' + x_2' + \cdots + x_n'$$

XOR

Används ibland för att minska komponentbehovet

Axiom

x	y	$x \oplus y$	
0	0	0	(E1)
0	1	1	(E2)
1	0	1	(E2)
1	1	0	(E3)

Räkneregler OH 7

Ex XOR-grinden som styrbar inverterare

Betrakta s som styrsignal

$$s = 0 \Rightarrow u = s \oplus x = 0 \oplus x \overset{E4}{=} x$$

$\Rightarrow$ släpper igenom x

$$s = 1 \Rightarrow u = s \oplus x = 1 \oplus x \overset{E13}{=} x'$$

$\Rightarrow$ inverterar x

Koppling mellan XOR och Boolesk algebra

$$x \oplus y = x'y + xy' \qquad \text{(E10)}$$

$$(x \oplus y)' = x'y' + xy \qquad \text{(E11)}$$

Ex Visa (E11).

$$(x \oplus y)' = (x'y + xy')' \overset{\text{de Morgan}}{=} (x'y)' \cdot (xy')' \overset{\text{deMorgan}}{=}$$

$$= (x + y')(x' + y) =$$

$$= \underbrace{xx'}_{=0} + xy + x'y' + \underbrace{yy'}_{=0} = xy + x'y'$$

Ex Förenkla och realisera

$$u = xy + (x+y)' + x'y'z \overset{\text{de Morgan}}{=}$$

$$= xy + \underline{x'y'} + \underline{x'\cancel{y'}}z \overset{\text{absorbtion}}{=}$$

$$= xy + x'y' \overset{E11}{=} (x \oplus y)'$$

Realiseringar

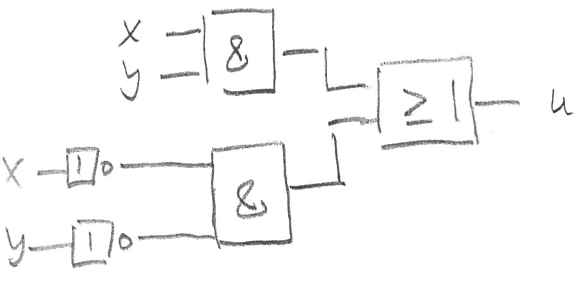

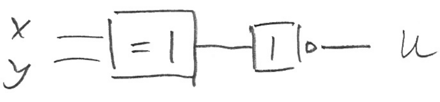

I detta fall ger XOR-grinden en komponentsnål realisering.